

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیام جناب آقای دکتر عبدالملکی، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی به مناسبت ۲۸ آوریل (۸ اردیبهشت)
روز جهانی ایمنی و بهداشت کار

" مَنْ أَحْيَاهَا فَكَانَ مَحْيَا النَّاسِ جَمِيعًا " (آیه ۳۲ سوره مبارکه مائده)

هر کس جان احدی را نجات دهد، مانند آن است که جان همه مردم را نجات داده است.

بیش از یک قرن از تشکیل سازمان بین‌المللی کار (ILO) می‌گذرد و همواره ترویج فرهنگ ایمنی و بهداشت محیط کار در کشورهای عضو در محوریت فعالیت‌های آن سازمان قرار داشته است.

بیماری‌ها و حوادث شغلی در جهان، هر سال جان حدود ۲/۸ میلیون نفر از کارگران زحمتکش شاغل در فعالیت‌های اقتصادی را می‌گیرد که این تعداد برابر مرگ ۷۶۰۰ کارگر در هر روز است. آثار زیان‌بار این تلفات جانی به صورت هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم در قالب آسیب‌های اجتماعی و اقتصادی و گسترش فقر در جوامع نمود می‌یابد.

در راستای ارتقای سطح آگاهی جوامع و افزایش هماهنگی میان دولت‌ها و شرکای اجتماعی، سازمان بین‌المللی کار، ۲۸ آوریل مصادف با ۸ اردیبهشت ماه را به عنوان روز جهانی ایمنی و بهداشت کار نامگذاری نموده و شعار امسال این رویداد با مضمون "اقدام مشترک جمعی برای ایجاد فرهنگ ایمنی و سلامت سازنده" تعیین شده است. در جمهوری اسلامی ایران نیز این مهم، مقارن با ایام هفته کارگر گرامی داشته می‌شود.

این رویداد که در واقع نمادی برای نهادینه‌سازی و ترویج یکی از محورهای مهم کار شایسته با عنوان کار ایمن و سالم، پیش‌بینی شده است، بر ضرورت داشتن یک سیستم کارآمد ایمنی و بهداشت کار مشتمل بر مشارکت معنادار دولت‌ها، کارفرمایان، کارگران، فعالان و متخصصان حوزه ایمنی و بهداشت شغلی در محیط‌های کاری و حرکت به سوی خلق فرهنگ ایمنی و بهداشت کارآمد در همه سطوح، تاکید دارد.

بر این باورم که استقرار یک فرهنگ پویا در زمینه ایمنی و بهداشت محیط کار، نیازمند مشارکت معنادار همه شرکای اجتماعی و دولت‌ها است و این مهم ضمن ارتقای شاخص‌های ایمنی و سلامت در محیط کار، تحقق رفاه اجتماعی کارگران و جامعه را در پی خواهد داشت.

در این راستا ارتباط و گفتگوی اجتماعی میان متولیان حوزه ایمنی و سلامت شغلی، همراه با نقش فعال شرکای اجتماعی نه تنها به بهبود سیاست‌ها و راهبردهای ایمنی و بهداشت کار در کشور کمک می‌کند، بلکه تعهدی ضروری است که راه را برای اجرای مؤثر برنامه‌های ارتقاء فرهنگ ایمنی و سلامت شغلی، هموارتر می‌نماید.

در همین رابطه، در فصل چهارم قانون کار جمهوری اسلامی ایران توجه ویژه‌ای به موضوع مشارکت شرکای اجتماعی در بحث ایمنی و بهداشت کار شده است؛ به طوریکه در مواد (۸۵) و (۸۶) آن قانون، شورای عالی حفاظت فنی با عضویت نمایندگان عالی دستگاه‌های دولتی، کارگران، کارفرمایان و متخصصین حوزه دانشگاهی به عنوان مرجع رسمی ملی در گفتگو و تصمیم‌سازی در

زمینه ایمنی کار شکل گرفته و نقشی حساس در زمینه تدوین مقررات ایمنی و سیاستگذاری‌ها ایفا می نماید. در همین خصوص ماده (۱۹۶) قانون کار نیز ظرفیت مناسبی برای بهره‌برداری از امکان رسانه‌های جمعی جهت ارتقای دانش و فرهنگ کار از جمله ایمنی کار به شمار می رود که کمتر مورد توجه قرار گرفته و باید بیشتر به آن پرداخته شود. در سطح کارگاه‌ها نیز، ایجاد محیط ایمن و سالم و ترویج فرهنگ ایمنی و بهداشت کار از طریق ارزش‌گذاری رعایت مقررات و دستورالعمل‌های ایمنی و بهداشت شغلی، تشویق و تکریم کارگران مقید به رعایت این اصول و فراهم‌سازی زمینه‌های مشارکت کارگران و متخصصان شاغل در کارگاه در تصمیم‌گیری‌های ایمنی و بهداشت کار، راهگشا خواهد بود.

با این نگاه و به استناد ماده (۹۳) قانون کار، تشکیل و فعال‌سازی کمیته‌های حفاظت فنی و بهداشت کار در کارگاه‌های مشمول، می‌تواند نقش موثری در فرهنگ‌سازی و فراهم‌سازی زمینه مشارکت کارگران و کارفرمایان در ارتقای سطح ایمنی و بهداشت کار و بهبود فرهنگ ایمنی و بهداشت کار ایفا نماید.

مشارکت شرکای اجتماعی در زمینه تدوین و اجرای سیاست‌های ملی ایمنی و بهداشت کار نه تنها از دیدگاه وزارت مردم بلکه بر اساس روح حاکم بر مقاله‌نامه‌های ایمنی و بهداشت کار در قالب استانداردهای فنی بین‌المللی از سوی سازمان بین‌المللی کار نیز تاکید شده است.

در این خصوص در اوایل استقرار دولت مردمی سیزدهم و در مدت کوتاه قبول مسئولیت اینجانب در وزارت مردم، اقدامات ارزنده‌ای در زمینه بازمهندسی حوزه ایمنی و سلامت شغلی (مبتنی بر تحول‌ساختاری در سطح کلان ملی در حوزه ایمنی و بهداشت کار) شکل گرفت و با همکاری مجلس محترم شورای اسلامی، تصویب مقاله‌نامه شماره (۸۱) سازمان بین‌المللی کار با موضوع "بازرسی کار در صنعت و تجارت" به عنوان مهمترین سند آن سازمان در زمینه ایجاد ساختارهای نظارتی و حاکمیتی در کشور و همچنین مقاله‌نامه شماره (۱۵۵) با موضوع "ایمنی و بهداشت شغلی" به عنوان محورهای راهبردی کلان ارتقای ایمنی و سلامت کار در سطح ملی محقق گردید که نتایج آن در میان مدت می‌تواند ضامن شکل‌گیری یک حرکت نوپای ملی و فرادستگاهی برای ایجاد فرهنگ ایمنی و بهداشت کار پویا در کشور باشد.

بی‌تردید اجرای منویات و رهنمودهای مقام معظم رهبری (مدظله العالی) در نامگذاری سال جاری تحت عنوان «تولید؛ دانش بنیان و اشتغال آفرین»، نیازمند نیروی کار سالم و ماهر است تا بتواند زمینه تحقق اهداف کلان مورد نظر معظم له را فراهم آورد و این مهم تنها با تلاش و مشارکت همه جانبه و همسو با ارتقای سطح ایمنی و بهداشت کارگاه‌های کشور، ممکن خواهد شد.

معتقدم برای صیانت از نیروی انسانی در محیط کار، باید بر توسعه فناوری‌های ایمن و بکارگیری آنها در کارگاه‌های کشور به عنوان مهمترین رکن ارتقای ایمنی و سلامت شغلی تمرکز یافت و تلاش کرد تا با ظرفیت‌سازی برای فعالیت‌های شرکت‌های نوپا و دانش بنیان در بخش ایمنی و بهداشت کار و همسو با بومی‌سازی فناوری ایمن در صنایع کشور، بستر مناسبی برای تحقق شعار سال فراهم کرد. وزارت مردم متعهد است با استفاده از تمام ظرفیت‌های خود، بیش از پیش کوشش خود را در تحقق و راهبری این مهم بکار بندد.

حجت‌الله عبدالملکی

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی